

Jurisdikcia - Slovinsko

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [sl](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

OBSAH

- 1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?
- 2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné súdy (t. j. súdy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?
 - 2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné súdy ako súdy nižšieho stupňa a krajské súdy ako súdy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?
 - 2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)
 - 2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov
 - 2.2.2 Výnimky zo základného pravidla
 - 2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžem vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?
 - 2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?
 - 2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?
- 3 V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované súdy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?

V Slovinsku sú miestne (*okrajna sodišča*) a okresné súdy (*okrožna sodišča*) príslušné konať v občianskoprávných sporoch v prípade prvostupňových žalôb. Majú právomoc rozhodovať o všetkých bežných občianskoprávných veciach a sporoch (priznanie náhrady, vlastnícke, rodinné spory atď.). Ďalej v texte sa rieši vymedzenie príslušnosti miestnych a okresných súdov.

Na druhej strane, iba okresné súdy sú príslušné prerokúvať prípady v oblasti obchodného práva na prvom stupni a rozhodovať o nich. Obchodné spory sú spory, v ktorých každá zo strán sporu v občianskoprávnom prípade je spoločnosť, inštitúcia (vrátane verejných inštitúcií), družstvo, štát alebo samosprávne miestne spoločenstvo. Obchodné spory sa týkajú aj právnych vzťahov medzi samostatným obchodníkom a spoločnosťou, inštitúciou (vrátane verejných inštitúcií), družstvom, štátom alebo samosprávnym miestnym spoločenstvom v súvislosti so zárobkovou činnosťou obchodníka.

Podľa zákona sú v prípade pracovných sporov príslušné konať pracovné súdy (*delovna sodišča*) a sociálne súdy (*socialna sodišča*) aj vtedy, keď sa vec týka občianskoprávneho sporu. Pracovné spory sa týkajú vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancom a porušovania práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov. Pracovné súdy sú príslušné rozhodovať o jednotlivých pracovných sporoch (spory vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov, spory týkajúce sa vlastníckych práv, ktoré súvisia s týmito vzťahmi), kolektívnych pracovných sporoch (spory, v ktorých jedna zo strán sporu je zvyčajne odborový zväz alebo iná inštitucionálna forma zastúpenia zamestnancov), sporoch týkajúcich sa zákonnosti štrajkov a sporoch týkajúcich sa práv

zamestnancov na účasť na riadení obchodnej spoločnosti, ktoré sú zakotvené v slovinských právnych predpisoch. Sociálne súdy rozhodujú o právach vyplývajúcich z invalidného a dôchodkového poistenia, zdravotného poistenia a poistenia proti nezamestnanosti, ako aj o práve na rodinné a sociálne dávky.

Keďže otázka príslušnosti vzniká iba po podaní žaloby alebo vznosení nároku na súde (predtým, ako súd prerokuje vec a rozhodne o nej, najskôr určí, či je príslušný konať vo veci), odporúča sa najprv sa poradiť s advokátom, aby sa zabránilo zbytočnému oneskoreniu. Súd musí vo všetkých konaniach venovať pozornosť otázke svojej príslušnosti a zabezpečiť, aby vo veci nebol príslušný konať žiadny iný orgán (napr. správny orgán). Ak súd zistí, že taký orgán existuje, mal by zamietnuť nárok žalobcu, dôsledkom čoho je zbytočná strata času a zvýšené náklady pre daného účastníka konania.

Informácie o organizácii, sídle a príslušnosti súdov je možné nájsť aj na oficiálnej webovej lokalite Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*): <http://www.sodisce.si/>

2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné súdy (t. j. súdy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?

Žalobu možno podať na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike, ale každý, kto podáva žalobu by mal venovať pozornosť vecnej príslušnosti (ktorý súd je príslušný konať o obsahu veci) a miestnej príslušnosti. Základné informácie vrátane adres všetkých miestnych a okresných súdov sú dostupné na webovej lokalite Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: <http://www.sodisce.si/>

V Slovinsku je vecná príslušnosť na prvom stupni alebo možnosť súdu rozhodovať o konkrétnom nároku účastníka konania rozdelená medzi miestne a okresné súdy. Pri rozhodovaní o tom, ktorý súd bude rozhodovať o veci, sú rozhodujúce tieto dve kritériá: hodnota nároku (predmet sporu) a právny základ pre sporný vzťah (obsah a predmet sporu).

Platí všeobecné pravidlo, že okresný súd rozhoduje v dôležitejších sporoch, keď má predmet sporu vysokú hodnotu, keď má spor veľký význam pre život niektorého z účastníkov konania alebo keď je právne zložitý, pretože súdy sú pri rozhodovaní povinné uplatňovať zákony, ktoré sa týkajú zložitých a citlivých právnych otázok (napr. rozvodu, výživného na dieťa).

Vyššie súdy (*višja sodišča*), ktoré sú v Slovinsku štyri, rozhodujú na druhom stupni. Na takomto súde nie je možné podať žalobu priamo. Vyššie súdy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam miestnych a okresných súdov, ako aj o sporoch týkajúcich sa príslušnosti miestnych a okresných súdov v oblasti krajiny, ktorú pokrývajú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je príslušný konať o odvolaniach proti rozsudkom vyšších súdov, najmä proti rozhodnutiam týkajúcim sa obnovy konania a žiadostí o ochranu zákonnosti. V prípade podania mimoriadnych opravných prostriedkov musí zúčastnenej strane pomáhať advokát. Podľa zákona môžu určité procesné úkony pred najvyšším súdom vykonávať iba kvalifikovaní právnici.

2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné súdy ako súdy nižšieho stupňa a krajské súdy ako súdy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?

Ako je uvedené v predchádzajúcom bode, príslušnosť na prvom stupni je rozdelená medzi miestne a okresné súdy, tieto dva druhy súdov však nemajú prísne hierarchický vzťah. Príslušnosť súdov je stanovená zákonom, ale vo všeobecnosti platí, že okresné súdy zvyčajne prejednávajú veci, ktoré sú právne i skutkovo zložitejšie.

V zákone o občianskom konaní (*Zakon o pravdnem postopku*, ZPP) sa stanovuje, že miestne súdy, ktorých je v Slovinsku spolu 44, sú príslušné rozhodovať v týchto prípadoch:

- majetkové nároky, ak hodnota predmetu sporu nepresahuje 20 000 EUR,
- spory týkajúce sa neoprávneného vstupu na cudzí pozemok;
- spory týkajúce sa vecného bremena a zaťaženia,
- spory týkajúce sa nájomných vzťahov.

Miestne súdy sa zaoberajú aj vecami týkajúcimi sa právnej pomoci, v ktorých podľa zákona nie je príslušný žiadny iný súd, ako aj ďalšími vecami stanovenými zákonom.

Okresné súdy, ktorých je v Slovinsku 11, sú príslušné rozhodovať v týchto prípadoch:

- majetkové nároky, ak hodnota predmetu sporu presahuje 20 000 EUR,
- spory na určenie alebo zapretie otcovstva alebo materstva,
- manželské spory,
- spory týkajúce sa zákonnej vyživovacej povinnosti,

- spory týkajúce sa ochrany a výchovy detí,
- spory týkajúce sa kontaktu detí s rodičmi a ďalšími osobami, ak sa riešia spoločne so spormi týkajúcimi sa ochrany a výchovy detí,
- spory týkajúce sa autorského práva, spory týkajúce sa ochrany alebo používania vynálezov a ochranných známk alebo práva používať obchodné meno a spory týkajúce sa pravidiel na ochranu hospodárskej súťaže,
- obchodné spory,
- spory vyplývajúce z konkurzného konania.

Rozhodovanie o právach duševného vlastníctva na prvom stupni patrí do výlučnej miestnej príslušnosti okresného súdu v Lublane. Okresné sudy sú príslušné aj v prípade nárokov na medzinárodnú právnu pomoc a právnu pomoc v konaniach o uznaní rozsudkov zahraničných súdov a zaoberajú sa aj ďalšími prípadmi stanovenými zákonom.

2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)

Žalobu možno v zásade podať na ktoromkoľvek zo súdov prvého stupňa v Slovinsku uvedených v bodoch vyššie. Súd, na ktorom účastník konania podá žalobu, musí pred začatím rozhodovania rozhodnúť, či je príslušný vec prejednávať. Ak súd zistí, že v konkrétnom prípade nemá miestnu príslušnosť, môže vyhlásiť, že nie je príslušný, a postúpiť vec inému súdu. Môže to však urobiť iba vtedy, keď ho odporca upozorní na neexistenciu právomoci. Naopak, je povinný urobiť to vždy, keď iný súd má výlučnú miestnu príslušnosť na rozhodovanie o danej veci. Napriek tomu sa však pri určovaní miestnej príslušnosti súdov uplatňujú určité všeobecné pravidlá, aby sa zaistili čo najnižšie náklady a aby sa vec vyriešila čo najrýchlejšie.

Zákon o občianskom konaní obsahuje pravidlo o všeobecnej a špecifickej miestnej príslušnosti, ktorá sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu a stranám sporu. Podrobnosti sú uvedené v bodoch ďalej.

2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov

Toto pravidlo stanovuje, že v prípade žaloby podanej proti fyzickej alebo právnickej osobe sa žaloba musí podať na súde pokrývajúcom oblasť, v ktorej má odporca trvalý pobyt alebo v ktorej má právnická osoba svoje sídlo. Ak ide o vec proti fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá nie je štátnym príslušníkom Slovinska, všeobecnú miestnu príslušnosť má súd pokrývajúci oblasť, v ktorej má fyzická osoba pobyt v Slovinsku alebo v ktorej má právnická osoba obchodné zastúpenie.

2.2.2 Výnimky zo základného pravidla

V určitých prípadoch majú podľa zákona o občianskom konaní účastníci konania možnosť podať žalobu na inom súde, teda nie na súde so všeobecnou miestnou príslušnosťou podľa uvedeného pravidla. V osobitne vymedzených prípadoch (vzhľadom na predmet alebo obsah sporu) môže účastník konania podať žalobu len na súde s výlučnou príslušnosťou rozhodnúť v predmetnej veci. V takom prípade ide o výlučnú miestnu príslušnosť.

Ak žalobca podá žalobu na súde, ktorý nemá miestnu príslušnosť, súd vydá príslušné vyhlásenie a vec postúpi inému súdu, ktorý je príslušný, kde vec pokračuje tak, ako keby sa tam začala.

2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžem vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?

Ako sa uvádza, v niektorých prípadoch môžu mať miestnu príslušnosť dva sudy súčasne. V takom prípade sa účastník konania môže rozhodnúť, na ktorom súde podá žalobu (**selektívna príslušnosť**).

Príslušnosť tohto druhu je vymedzená v článkoch 49 až 65 zákona o občianskom konaní. Ďalej sú preto uvedené iba najdôležitejšie prípady a prípady s najväčším významom pre život účastníkov konania.

V sporoch týkajúcich sa výživného na manžela nie je príslušný iba súd so všeobecnou miestnou príslušnosťou, ale aj súd pokrývajúci oblasť, v ktorej má žalobca (príjemca výživného) trvalý pobyt. Možnosť výberu súdu majú aj strany manželských sporov (rozvodové veci). V tomto prípade je príslušný súd pokrývajúci oblasť, v ktorej mali manželia posledný spoločný trvalý pobyt. V sporoch o určenie alebo zapretie otcovstva alebo materstva je príslušný aj súd pokrývajúci oblasť, v ktorej má trvalý alebo prechodný pobyt dieťa, ktoré podľa slovinských právnych predpisov môže podať žalobu. V prípade, že súd v Slovinsku je príslušný v týchto sporoch vzhľadom na to, že žalobca má trvalý pobyt v Slovinsku, má miestnu príslušnosť aj súd pokrývajúci oblasť, v ktorej má žalobca trvalý pobyt. V nezmluvných sporoch o náhradu škody (najčastejšie ide o veci týkajúce sa dopravných nehôd) je príslušný súd pokrývajúci oblasť, v ktorej došlo ku škodovej udalosti (napr. miesto dopravnej nehody), alebo súd pokrývajúci oblasť, v ktorej sa prejavili dôsledky škody, a to spolu so súdom so všeobecnou miestnou príslušnosťou. V prípade škody, ktorá vedie k smrti alebo závažnému zraneniu, je príslušný aj súd pokrývajúci oblasť, v ktorej má žalobca trvalý alebo prechodný pobyt. V sporoch vyplývajúcich zo zmluvných vzťahov medzi účastníkmi konania je príslušný aj súd pokrývajúci oblasť, ktorá bola určená

ako oblasť, v ktorej sa plnia zmluvné vzťahy. Podobné pravidlo platí vo vzťahu k sporom týkajúcim sa zmienek alebo šekov (súd pokrývajúci miesto platby). Ďalšie prípady selektívnej príslušnosti sú uvedené v zákone o občianskom konaní.

2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?

V osobitných prípadoch zákon stanovuje špecifickú miestnu príslušnosť a vymedzuje konkrétny súd ako jediný súd príslušný rozhodovať o konkrétnom prípade. To sa nazýva **výlučná miestna príslušnosť** a uplatňuje sa v týchto prípadoch:

- v sporoch týkajúcich sa práv v oblasti nehnuteľností, neoprávneného vstupu na cudzí pozemok a nájmu nehnuteľností má výlučnú miestnu príslušnosť súd pokrývajúci oblasť, v ktorej sa nachádza nehnuteľnosť,
- v sporoch týkajúcich sa vecných práv v oblasti námorných plavidiel alebo lietadiel (a v sporoch týkajúcich sa ich nájmu) má výlučnú miestnu príslušnosť súd pokrývajúci oblasť, v ktorej sa vedie register obsahujúci dané námorné plavidlo alebo lietadlo,
- v sporoch, ktoré vzniknú v priebehu súdneho alebo správneho vykonávacieho konania alebo v jeho dôsledku, a v sporoch, ktoré vzniknú v priebehu konkurzného konania alebo v súvislosti s ním, má výlučnú miestnu príslušnosť súd pokrývajúci oblasť, v ktorej sa nachádza súd vykonávajúci vykonávacie alebo konkurzné konanie.

2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?

Slovenské právne predpisy umožňujú účastníkom konania dohodnúť sa v konkrétnom prípade na príslušnosti súdu prvého stupňa (**dohoda o miestnej príslušnosti**). Ich vzájomnou dohodou môžu účastníci konania zmeniť miestnu príslušnosť stanovenú zákonom, aj keď je potrebné zdôrazniť, že nemôžu uzavrieť dohodu o určení vecnej príslušnosti, ktorú možno stanoviť len zákonom (pozri vysvetlenie vyššie).

Účastníci konania sa môžu dohodnúť na tom, že ich prípad vypočuje súd prvého stupňa, ktorý inak nemá miestnu príslušnosť. Základnou podmienkou, ktorú účastníci konania musia splniť, je to, aby súd, na ktorom sa takto dohodnú, mal právomoc rozhodovať o obsahu prípadu alebo aby mal vecnú príslušnosť (porovnaj rozdelenie právomocí medzi miestne a okresné sudy). Dohoda nie je prípustná ani v prípade, že zákon dáva určitému súdu výlučnú miestnu príslušnosť (porovnaj predchádzajúci bod).

Dohoda medzi stranami sa musí uskutočniť písomne a musí sa týkať konkrétneho sporu alebo budúceho sporu, ktorý vyplynie alebo by mohol vyplývať z ich osobitného právneho vzťahu. Dohodu musí žalobca priložiť k žalobe, na základe ktorej sa začne konanie pred príslušným súdom. Je potrebné zdôrazniť, že dohodu o miestnej príslušnosti nemožno uzavrieť v priebehu konania – teda vtedy, keď už bola podaná žaloba na súde bez takejto pripojenej dohody.

3 V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované sudy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

Slovenský súdny systém nemá osobitné sudy v oblasti občianskeho a obchodného práva (napr. špeciálne rodinné sudy na riešenie manželských sporov alebo sporov medzi rodičmi a deťmi), keďže všetky občianske spory sa riešia na miestnych a okresných súdoch alebo na ich občianskych a obchodných sekciách. Sudy majú organizované sekcie (pre občianske, rodinné, obchodné, vykonávacie, nesporné a pozostalostné konania). Vo všeobecnosti platí, že v sporoch v týchto sekciách rozhodujú a vydávajú rozsudky špecializovaní sudcovia.

Osobitné sudy existujú len pre pracovné a sociálne spory a ich právomoci a organizácia sú uvedené v úvodných poznámkach.

Súvisiace odkazy

<http://www.sodisce.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení. Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.

Posledná aktualizácia: 24/06/2016